

Rynek nawozów mineralnych

Nawozy mineralne stanowią istotny element struktury kosztów w gospodarstwach rolnych, co w zasadniczy sposób limituje poziom ich zużycia. W sezonie 2017/2018, w warunkach niewielkiego potaniaenia nawozów w relacji do zbóż, odnotowano wzrost zużycia nawozów mineralnych w krajowym rolnictwie, w porównaniu z poprzednim sezonem. Zwiększonemu popytowi na nawozy dodatkowo sprzyjało finansowanie zewnętrzne, głównie w postaci płatności bezpośrednich. Warto jednak podkreślić, że tempo wzrostu zużycia nawozów mineralnych w minionym sezonie było wyraźnie mniejsze w porównaniu z sezonem 2017/2018.

Z danych GUS wynika, że zużycie nawozów mineralnych w polskim rolnictwie w sezonie 2017/2018 wyniosło prawie 2,1 mln ton - w przeliczeniu na czysty składnik - i było o 1,3% większe w porównaniu z poprzednim sezonem. Dla porównania w sezonie 2016/2017 wzrost zużycia wyniósł ponad 8%. Poziom zużycia nawozów mineralnych w sezonie 2017/2018 był najwyższy w ostatnich dziesięciu latach.

Poziom zużycia nawozów mineralnych i wapniowych w Polsce przedstawia tabela.

Tabela. Zużycie nawozów mineralnych i wapniowych w Polsce (w tys. ton czystego składnika)

Lata gospodarcze	Nawozy mineralne:				Nawozy wapniowe
	ogółem	azotowe	fosforowe	potasowe	
2009/10	1776,9	1027,6	352,6	396,7	591,5
2010/11	1954,4	1091,1	408,4	454,9	568,3
2011/12	1883,8	1094,7	370,8	418,3	507,8
2012/13	1943,4	1179,1	374,1	390,2	634,7
2013/14	1935,3	1098,4	341,1	495,8	697,2
2014/15	1792,2	1003,6	303,6	485,0	567,6
2015/16	1895,4	1043,0	325,9	526,5	995,1
2016/17	2049,8	1150,6	343,4	555,8	774,9
2017/18	2076,6	1178,8	338,7	559,1	808,7

Źródło: dane GUS

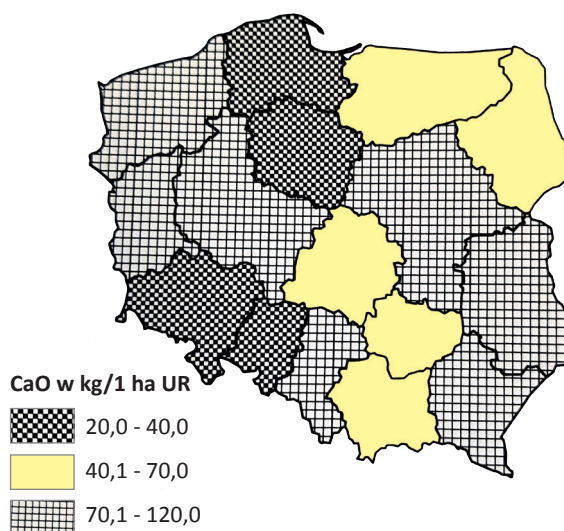
W sezonie 2017/2018 największy wzrost zużycia nawozów mineralnych, w porównaniu do poprzedniego sezonu, odnotowano w województwach podlaskim, pomorskim i mazowieckim.

Pomimo obserwowanej w ostatnich latach tendencji wzrostowej, zużycie nawozów wapniowych wciąż jest stosunkowo niewielkie w odniesieniu do potrzeb. Jest to istotny problem, szczególnie na obszarach, gdzie występuje duży udział gleb kwaśnych i bardzo kwaśnych. Dotyczy to także województwa pomorskiego. W sezonie 2017/2018 zużycie nawozów mineralnych ponad 2,5-krotnie przewyższało zużycie nawozów wapniowych. W tym samym sezonie liczba

gospodarstw stosujących nawozy mineralne była prawie 8-krotnie większa od liczby gospodarstw, które stosowały nawozy wapniowe. Zużycie CaO w poszczególnych województwach w sezonie 2017/2018 przedstawia rysunek.

Rys. Zużycie CaO według województw w sezonie 2017/18

W sezonie 2018/2019 odnotowano zdecydowanie największy wzrost zużycia nawozów wapniowych w województwie pomorskim. Zużycie nawozów wapniowych w polskim rolnictwie, w sezonie 2017/2018, wyniosło przeciętnie 55,1 kg CaO w przeliczeniu na 1 ha UR i było o 4% większe w porównaniu z sezonem poprzednim. Podobnie jak w przypadku nawozów mineralnych, zużycie nawozów mineralnych jest wyraźnie zróżnicowane regionalnie.

Relatywnie najtańszymi nawozami mineralnymi w 2018 roku (w przeliczeniu na czysty składnik) były sól potasowa, na zakup której należało przeznaczyć 3,5 kg pszenicy i fosforan amonu (4,3 kg pszenicy). Do relatywnie najdroższych nawozów zaliczały się superfosfat granulowany (5,9 kg pszenicy) oraz saletrzak (5,4 kg pszenicy).

Reasumując, stosowanie nawozów mineralnych jest jednym z podstawowych elementów prawidłowej agrotechniki w uprawach polowych.

Tadeusz Plichta